

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بیرجند

طرح دوره دروس

عنوان درس: نشانه شناسی و معاینات بدنی **فراگیران:** ترم ۲ فوریت‌های پزشکی **نیمسال:** اول ۱۴۰۳-۱۴۰۴

مدرس: دکتر محسنی زاده **تعداد واحد:** ۲ **نوع واحد:** نظری - عملی

پیشنیاز: آناتومی و فیزیولوژی **زمان ارائه:** دوشنبه ها ساعت ۴-۲ **مکان ارائه:** کلاس درس، پراتیک

شرح درس: در این درس به دانشجویان علائم و نشانه های اختلالات مختلف در سیستم های بدن، تکنیک های لازم جهت بررسی سیستم های بدن و کسب اطلاعات از مددجو آموزش داده می شود.

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با علائم و نشانه های اختلالات مختلف در سیستم های بدن، تکنیک های لازم جهت بررسی سیستم های بدن و کسب اطلاعات از مددجو

اهداف ویژه: در پایان این ترم تحصیلی از دانشجویان انتظار می رود:

۱. چگونگی برقراری ارتباط با مددجو را شرح دهد
۲. ساختار و اهداف شرح حال را توضیح دهد
۳. وسایل مورد نیاز معاینات بدنی و کاربرد آنها را بیان کند
۴. ارزیابی صحنه را توضیح دهد
۵. ارزیابی اولیه را توضیح دهد
۶. ارزیابی سریع بیمار ترومائی را شرح دهد
۷. شرح حال SAMPLE را توضیح دهد
۸. اهمیت ارزیابی مداوم را بیان کند
۹. روش های اصلی در معاینه بالینی را بیان کند.
۱۰. روش های کمک کننده به آرامش مددجو در حین لمس را بکار ببندد.

۱۱. انواع صداهایی که در دق تولید می شوند را توضیح دهید.
۱۲. ضایعات پوستی را با ذکر مثال توضیح دهد.
۱۳. لمس جمجمه را بصورت عملی بدرستی انجام دهد.
۱۴. حدت بینایی را با استفاده از چارت اسنلن بدرستی تعیین کند.
۱۵. میدان بینایی را با استفاده از تست مقابل بدرستی تعیین کند.
۱۶. معاینه حرکات چشم را بدرستی انجام دهد.
۱۷. معاینه با افتالمسکوپ را بدرستی انجام دهد.
۱۸. فشار چشم را با کمک دست اندازه گیری کند.
۱۹. معاینه با اتوسکوپ را بدرستی انجام دهد.
۲۰. آزمایشات جامع حدت شنوایی را بدرستی انجام دهد.
۲۱. حساسیت سینوسها را بدرستی تعیین کند.
۲۲. محل های گره های لنفاوی را نشان دهد.
۲۳. روش های معاینه تیروئید را توضیح دهد.
۲۴. صداهای طبیعی و غیر طبیعی تنفسی تشخیص دهد.
۲۵. صداهای قلبی طبیعی را از غیر طبیعی تشخیص دهد.
۲۶. معاینه شکم را بدرستی انجام دهد.
۲۷. قدرت عضلانی را بدرستی تعیین کند.
۲۸. معاینه استخوان ها را بدرستی انجام دهد.
۲۹. معاینه مفاصل را بدرستی انجام دهد.
۳۰. معاینه اعصاب جمجمه ای را بدرستی انجام دهد.
۳۱. معیار کمای گلاسکو را توضیح دهد
۳۲. روش های معاینه مخچه ای را توضیح دهد
۳۳. معاینه سیستم اتونوم را توضیح دهد
۳۴. معاینه فیزیکی بزرگسالان را با کودکان مقایسه کند

طرح دوره:

اهداف جلسات	موضوع	تاریخ	جلسه
-------------	-------	-------	------

با استاد و سایر همکلاسی ها ارتباط مناسب برقرار کند . در فرآیند یاد دهی - یاد گیری شرکت نماید اهمیت نشانه شناسی و معاینات بدنی را شرح دهد .	معارفه - تعیین رفتار ورودی - اهمیت نشانه شناسی و معاینات بدنی	۱
چگونگی ارتباط با مددجو در موقعیت های فوری را توضیح دهد ساختار و اهداف شرح حال را بیان کند روش های اصلی در معاینه بالینی را بیان کند. چگونگی انجام انواع لمس را توضیح دهد روش های کمک کننده به آرامش مددجو را توضیح دهد. انواع صداهایی که در دق تولید می شود را توضیح دهد .	ارتباط با مددجو - ساختار و اهداف شرح حال - تکنیک های معاینه ارزشیابی تشخیصی	۲
وسایل مورد نیاز معاینات بالینی را بیان کند کاربرد وسایل را شرح دهد انواع ضایعات پوستی را با ذکر مثال توضیح دهد نواحی بررسی ادم را نام ببرد . موهای ترمینال را توضیح دهد موهای ویلوس را شرح دهد . یافته های غیر طبیعی در بررسی ناخن را شرح دهد	وسایل مورد نیاز معاینات بالینی - بررسی پوست	۳
عیوب انکساری را تعریف کنید . یافته های غیر طبیعی در بررسی مردمک ها را بیان کند . یافته های غیر طبیعی در بررسی پلک ها را بیان کند . بررسی حدت بینایی با استفاده از روش شمارش انگشتان را توضیح دهد . بررسی میدان بینایی با استفاده از تست مقابل را توضیح دهد . طریقه انجام تست های تشخیصی استرایسم را توضیح دهد نکات قابل بررسی در معاینه با افتالموسکوپ را بیان کند	بررسی چشم و بینایی	۴
قسمت های مختلف گوش را بیان کند . فرایند انتقال و شنیدن صدا را شرح دهد . یافته های غیر طبیعی در حین معاینه با اتوسکوپ را بیان کند آزمایشات حدت شنوایی را توضیح دهد .	گوش ها و شنوایی	۵
موارد غیر طبیعی در لمس بینی را بیان کند . روش بررسی حساسیت سینوسها را شرح دهد . روش بررسی سینوس ها را با استفاده از چراغ قوه را توضیح دهد موارد غیر طبیعی دهان را بیان کند. روش بررسی عضلات گردن را توضیح دهد.	بینی ، سینوس ها، دهان گردن ارزشیابی تکوینی	۶

روش معاینه تیروئید را شرح دهد.			
شکلهای مختلف قفسه سینه را توضیح دهد. صداهای تنفسی را توضیح دهد. فرمیتوس تماسی را شرح دهد. روش بررسی دامنه نوسان را توضیح دهد. صداهای تولید شده در دق قسمت های مختلف قفسه سینه را بیان کند.	قفسه سینه		۷
صداهای قلبی را توضیح دهد. سوفل های قلبی را شرح دهد. کانون های قلبی را نام ببرد. معاینه ورورید ژگولر را شرح دهد. محل لمس نبض های محیطی را نام ببرد.	قلب و سیستم عروقی		۸
روش معاینه طرح شکم را شرح دهد. روش لمس کبد را توضیح دهد. روش لمس طحال را توضیح دهد. روش لمس کلیه را توضیح دهد. روش لمس مثانه را توضیح دهد. تعیین قدرت عضلانی را توضیح دهد.	شکم-سیستم اسکلتی عضلانی		۹
معیار کمای گلاسکو را توضیح دهد. بررسی وضعیت عقلی را شرح دهد. معاینه اعصاب جمجمه ای را شرح دهد معاینات رفلکسی را توضیح دهد. معاینه سیستم اتونوم را توضیح دهد روش معاینه مخچه ای را شرح دهد	اعصاب جمجمه ای - وضعیت عقلانی - معاینه رفلکسی - سیستم اتونوم - معاینه مخچه ای		۱۰
نکاتی را که در ارزیابی صحنه بایستی دقت شود را بیان کند فاکتورهای مهم در برداشت کلی را بیان کند AVPU را شرح دهد ABC در ارزیابی اولیه را توضیح دهد نکات مهم در انتقال بیمار را بیان کند	ارزیابی صحنه - ارزیابی اولیه		۱۱
DCAP BATLS را توضیح دهد OPQRST در شرح حال SAMPLE را شرح دهد اهمیت ارزیابی مداوم را بیان کند معاینه فیزیکی کودکان را با بزرگسالان مقایسه کند	ارزیابی سریع بیمار ترومائی - شرح حال SAMPLE - ارزیابی مداوم - معاینه فیزیکی کودکان		۱۲

ارزشیابی تراکمی			
پرا تیک			
استفاده از مولاژها را بدرستی انجام دهد طریقه استفاده از وسایل (اتوسکپ ، افتالوسکپ ، اسپکواوم بینی و....) را نشان دهد محل قرار گرفتن وسایل (گوشی ، فشارسنج دیاپازون و ....) را نشان دهد	آشنائی با محیط پرا تیک آشنائی با وسایل معاینه (عملی)		۱
دق قسمت های مختلف بدن را بدرستی انجام دهد . انواع لمس ها را بدرستی انجام دهد . روش معاینه پوست را بدرستی انجام دهد . حدت بینایی را با استفاده از چارت اسنلن تعیین کند. میدان بینایی را با استفاده از تست تقابل تعیین کند معاینه با افتالمسکوپ را بدرستی انجام دهد	روش های اصلی معاینه فیزیکی معاینه پوست - معاینه چشم (عملی)		۲
رفلکس مستقیم و مشترک را بدرستی انجام دهد . بررسی حرکات چشم را بدرستی انجام دهد. تست های تشخیصی استرایسیم را بدرستی انجام دهد . قسمت های مختلف گوش را بیان کنید . معاینه پرده صماخ با استفاده از اتوسکوپ را بدرستی انجام دهد. آزمایشات جامع حدت شنوایی را بطرز صحیح انجام دهد	ادامه معاینه چشم - گوش ها (عملی)		۳
لمس بینی را بدرستی انجام دهد . معاینه با اسپکلوم بینی را بدرستی انجام دهد . دق سینوس ها را از نظر حساسیت بدرستی انجام دهد . معاینه دهان را بدرستی انجام دهد . معاینه عضلات گردن را بدرستی انجام دهد	بینی ، سینوس ها، دهان گردن (عملی)		۴
صداهای طبیعی و غیر طبیعی تنفسی را تشخیص دهد . فرمیتوس تماسی را بدرستی انجام دهد .. دامنه نوسان را بدرستی انجام دهد .. دق قفسه سینه را بدرستی انجام دهد .	قفسه سینه (عملی)		۵
کانون های قلبی را روی مولاژ نشان دهد. صداهای طبیعی و غیر طبیعی را با ۱۰ درصد خطا تشخیص دهد. معاینه ورورید ژگولر را بدرستی انجام دهد محل لمس نبض های محیطی را بر روی مولاژ نشان دهد	قلب و سیستم عروقی (عملی)		۶
لمس کبد را بدرستی انجام دهد.	شکم (عملی)		۷

لمس طحال را بدرستی انجام دهد. لمس کلیه ها را بدرستی انجام دهد. بر روی مولاژ صداهای طبیعی را از صداهای غیر طبیعی در هنگام سمع شکم تشخیص دهد			
معاینات رفلکس را بدرستی انجام دهد معاینات اعصاب مخچه ای را بدرستی انجام دهد روش های معاینه مخچه ای را بدرستی انجام دهد	سیستم عصبی (عملی)		۸
	ارزشیابی تراکمی		

روش تدریس : سخنرانی و پرسش و پاسخ، نمایش فیلم، آموزش عملی

وظایف و تکالیف دانشجوی :

۱. دانشجوی می بایست با مطالعه منظم و به موقع محتوای بارگذاری شده و همچنین تکالیف درخواستی، در فعالیتهای کلاسی مشارکت کند.
۲. هر دانشجویی می بایست یک شرح کامل از یکی از بیماران بستری در بیمارستان تدوین کند.

ارزشیابی :

۱ نمره	۵٪	۱. حضور منظم و مطالعه در کلیه کلاس ها
۲ نمره	۱۰٪	۲. شرح حال
۱۰ نمره	۵۰٪	۳. ارزشیابی تراکمی (تئوری)
۷ نمره	۳۵٪	۴. ارزشیابی تراکمی (عملی)

منابع اصلی :

۱. لین اس بیکی، پیتراج اسزیلاژی. "معاینات بالینی و روش های گرفتن شرح حال بار بارابیتیز ۲۰۲۲"
۲. بلد سو جرایان، پورتر رابرت، جری ریچارد. "اورژانس های طبی پیش بیمارستانی میانی"

سایر منابع :

۱. ژانت روبر. پرستاری بررسی وضعیت سلامت. مترجمین فخرموحدی و همکاران، تهران: بشری ۱۳۹۸
۲. سادات سام پورش، ورعی ش. بررسی و معاینات بالینی برای پرستاران. تهران: انتشارات رفیع ۱۴۰۰
۳. کوزیر باربارا و همکاران. بررسی وضعیت سلامت. ترجمه هادی کوشیار، تهران: نشر و تبلیغ بشری ۱۳۹۸

دانشگاه گیلان
معاونت آموزشی

